

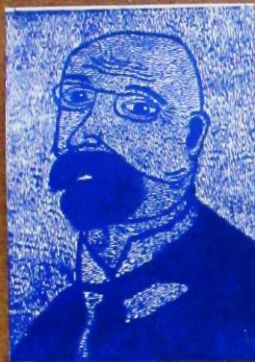
Výstava ke stému výročí vzniku Československa, mapující hlavní momenty a osobnosti turbulentní historie našich zemí v uplynulém století, realizovali žáci druhého stupně v hodinách výtvarné výchovy a dějepisu pod vedením Mgr. Ivany Weyskrabové a PhDr. Petra Středý, Ph.D.

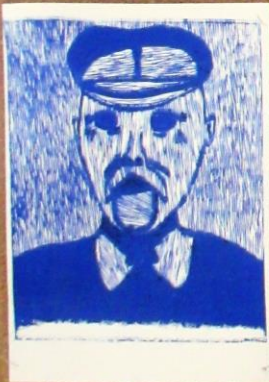
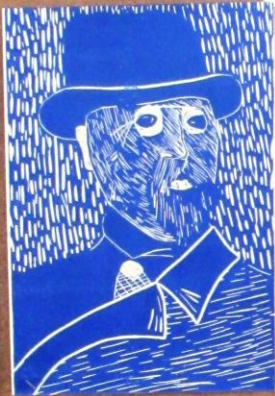
Výstava byla instalována v prostoru schodiště pavilonu druhého stupně – divák tak symbolicky postupuje po schodech vzhůru od minulosti k přítomnosti...

THOMAS GARRIQUE MASARYK

1. Vznik Československa

28. října 1918

I. odboj

- 1) zahraniční – Československá národní rada (ČNR, v Paříži):
T.G. Masaryk, E. Beneš, M.R. Štefánek
- 2) domácí – Mafie: špionáž ve prospěch ČNR

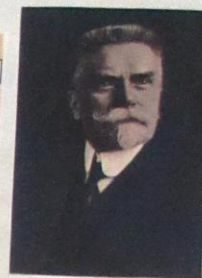
Česká národní rada

Tomas Garrigue Masaryk Edvard Beneš Milan Rastislav Štefánek

Vyhlášení nezávislosti

- ▶ rakousko-uherská žádost o mír → 28.10. 1918 vyhlásil Národní výbor nezávislost („Mužové října“)
- ▶ místní Národní výbory převzaly moc v zemi
- ▶ 30.10. 1918 Martinská deklarace – přistoupení Slováků ke společnému státu → vznik Československa
- ▶ 1. prezident: T. G. Masaryk
- ▶ 1. premiér: Karel Kramář

Karel Kramář

sídlo ČNR v Paříži
(na Bonaparte)

Martinská deklarace

Kramářova Vila

ČS Legie
Rusku

Československé legie

- ▶ československá zahraniční armáda
- ▶ získala mezinárodní ohlas → význam pro vznik Československa
- ▶ z přeběhlíků, válečných zajatců a krajanů v cizině
- 1) francouzské – cca 10.000 vojáků
- 2) italské – 20.000 vojáků
- 3) ruské – 70.000 vojáků
- ▶ největší úspěch: 3.7. 1917 – bitva u Zborova
- ▶ po válce bojovaly proti bolševikům (1918 – 1920)

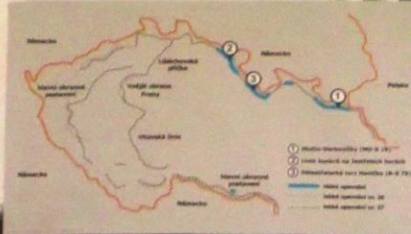
Památník legie
dnes
Národní památník

1938 Mnichovská Dohoda 2.

(29.-30. září)

Ohrožení republiky

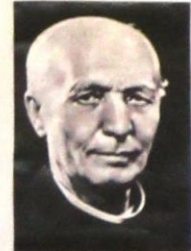
- ▶ růst vlivu nacistů mezi českými Němci → usilovali o připojení k Německu
- ▶ vzniká Sudetoněmecká strana (SdP) – Konrád Henlein
- ▶ útočné plány A. Hitlera: Fall Grün
- ▶ Slovinci: požadavek autonomie – HSL'S: Andrej Hlinka
- ▶ budování pohraničních opevnění (francouzský vzor)

MNICHOVSKÁ
(Mnichovská přehrada)

KONRÁD
HENLEIN

ANDREJ
HLINKA

Mnichovská dohoda

- ▶ 29. – 30.9. 1938: konference velmocí v Mnichově – Itálie (B. Mussolini), Německo (A. Hitler), Velká Británie (N. Chamberlain), Francie (E. Daladier)
- ▶ bez účasti zástupců ČSR
- ▶ Mnichovská dohoda: ČSR musela postoupit pohraničí (tzv. Sudety) Německu – od 1.10.1938
- ▶ vídeňská arbitráž: další čs. území postoupeno Maďarsku (jižní Slovensko, Podkarpatská Rus) a Polsku (Těšínsko)

JAN SYROVÝ
PŘEDSEDA Vlády

EDVARD
BENEŠ
• PREZIDENT

Mnichovská dohoda
Edvard Beneš
Jan Syrový
Konrád Henlein
Andrej Hlinka
Benito Mussolini
Adolf Hitler

- ▶ důsledky Mnichova:
- ▶ ztráta 1/3 území
- ▶ příliv českých uprchlíků z pohraničí
- ▶ ztráta průmyslových oblastí, komunikací → nemožnost sebeobrany, hospodářská závislost
- ▶ prezident Edvard Beneš odstoupil a emigroval → 2. republika

1938-1939

2. REPUBLIKA PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA

EDUARD BENEŠ

PROTEKTORÁTNÍ VLAJKA

EMIL
HÁCHA

NOVÝ PREZIDENT ČSR

České země za 2. SV. VÁLKY (1939-1945)

Protektorát Čechy a Morava

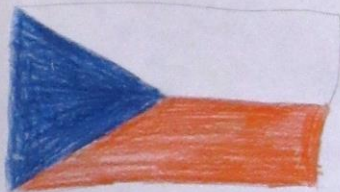
- ▶ 15.3. 1939 zbytek ČSR obsazen německou armádou → 16.3.1938 zřízen Protektorát
- ▶ vláda:
- 1) protektorátní
 - ▶ omezená autonomie
 - ▶ vláda Národního souručenství
 - ▶ prezident: Emil Hácha
 - ▶ snaha hájit národní zájmy – Alois Eliáš (premiér)
 - ▶ kolaborace – Emanuel Moravec (min. školství)
- 2) okupační správa
 - ▶ říšský protektor: Konstantin von Neurath
 - ▶ německé státní ministerstvo: K. H. Frank

Emil Hácha

Alois Eliáš Karl Hermann Frank

3

Konstantin

Emanuel Moravec

Josef Gabčík

Jan Kubiš

- ▶ 27.5. 1942 atentát na Heydricha
- ▶ Josef Gabčík, Jan Kubiš (Anthropoid) – zemřeli v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Praze
- ▶ německá reakce: teror – popravy
- ▶ vyhlazeny Lidice (10.6.) a Ležáky (24.6.)

kostel sv. Cyrila a M.

Památník Lidickým dětem

Lidice

ATOMOBIL PO ATENTÁTU

Památník Ležáky →

1948

1948-1989

4. „Vítězný únor“ (25. února 1948)

ČSR v letech 1945 – 1948

- ▶ změna hranic: Podkarpatská Rus postoupena SSSR
- ▶ změna politického systému: lidová demokracie
- ▶ dohodnuto roku 1945 v Košicích → košický vládní program
- ▶ vláda Národní fronty – tvořena čtyřmi levicovými stranami: KSČ, ČSD, ČSNS, ČSL
- ▶ ostatní strany zakázány
- ▶ 1946: volby – vítězství KSČ

Komunistická perzekuce

- 1) ztráta zaměstnání
- 2) nucené práce
 - ▶ pomocné technické prapory (PTP)
 - ▶ koncentrační tábory: Jáchymov (těžba uranu)
- 3) politické procesy
 - ▶ vynucená přiznání (mučení)
 - ▶ vysoké tresty
 - ▶ lidové soudy, právníci vzešli z právnických dvouletek
 - ▶ nejvýznamnější procesy:
 - 1) 1950: Milada Horáková – opozice (členka ČSNS) → popravena
 - 2) 1952: Rudolf Slánský (vysoký politik KSČ) – proces s členy KSČ, většina obviněných odsouzena k smrti

koncentrační tábor
Jáchymov

Rudolf Slánský

Milada Horáková

1948

- ▶ únor: KSČ vyvolala vládní krizi → demise nekomunistických ministrů → 25.2. prezident souhlasil s doplněním vlády komunisty → „Vítězný únor“
- ▶ doprovodné akce komunistů
 - 1) demonstrace, stávky
 - 2) zřizování Akčních výborů → převzaly moc v zemi na všech úrovních
 - 3) zřizování lidových milic (ozbrojení dělníci)

Lidové milice

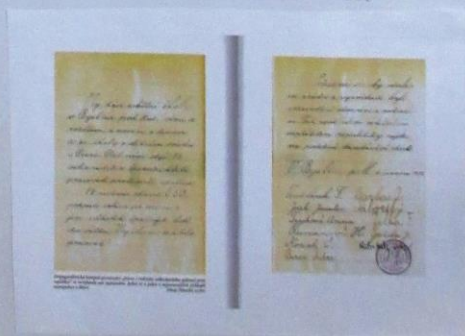

Klement Gottwald
na trojstranném setkání
25.2.

Klement Gottwald
a Eduard Beneš

Žádost dělní o hranu mouchy

PRAŽSKÉ JARO

Pražské jaro 1968

- ▶ ekonomická reforma → politická reforma
- ▶ leden: k moci se dostává reformní křídlo KSČ
- ▶ generální tajemník KSČ: Alexandr Dubček
- ▶ prezident: Ludvík Svoboda
- ▶ demokratizace veřejného života:
 - a) zrušení cenzura
 - b) aktivizace politických stran, spolků
 - c) rehabilitace politických vězňů
- ▶ odpor k reformám ze strany čs. stalinistů, SSSR a NDR
- ▶ Sovětům předány zvaci dopisy
- ▶ rozhodnutí SSSR o vojenském řešení

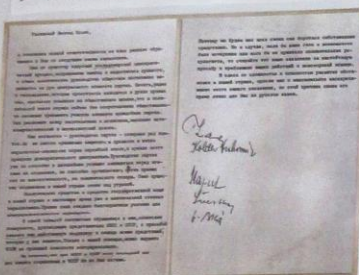
LUDVÍK SVOBODA

ALEXANDR DUBČEK

21. srpna 1968: okupace ČSSR

- ▶ okupace vojsky pěti států Varšavského paktu (SSSR, NDR, PLR, MLR, BLR)
 - ▶ drtivá převaha → nemožnost obrany
 - ▶ spontánní odpor lidu
 - ▶ nezdařený pokus o převrat
 - ▶ zatčení vrcholných čs. politiků – jednání v Moskvě
- Moskevské protokoly:
- 1) schválena okupace („bratřská pomoc“)
 - 2) „dočasné“ umístění sovětských vojsk v ČSSR

ZVACÍ DOPIS

1968

"SOCIALISMUS S LIDSKOU TVARÍ"

21. SRPNA

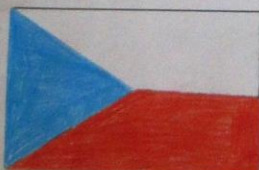
- ▶ po srpnu 1968: reformisté u moci
- ▶ ústup od reformů – vliv „realistů“
- ▶ 30.10. 1968: zákon o federaci → Slováci uspokojeni
- ▶ 16.1. 1969 se na protest upálil student Jan Palach, měsíc poté Jan Zajíc

Normalizace

duben 1969: gen. tajemníkem KSČ Gustáv Husák
 návrat k poměrům před lednem 1968
 odstranění reformy – zůstal jen zákon o federaci
 čistky v KSČ, ve společnosti

TELEGRAM: IVANE PŘIJEĎ DOMŮ
 NATAŠA TI CHODÍ S KOLJOU MAMA

REAKCE ČS. VEŘEJNOSTI NA OKUPACI

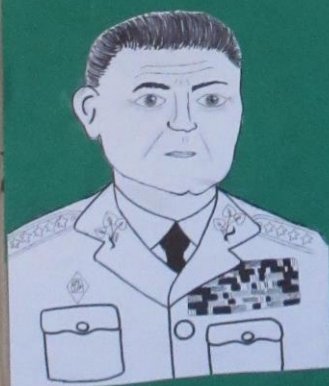
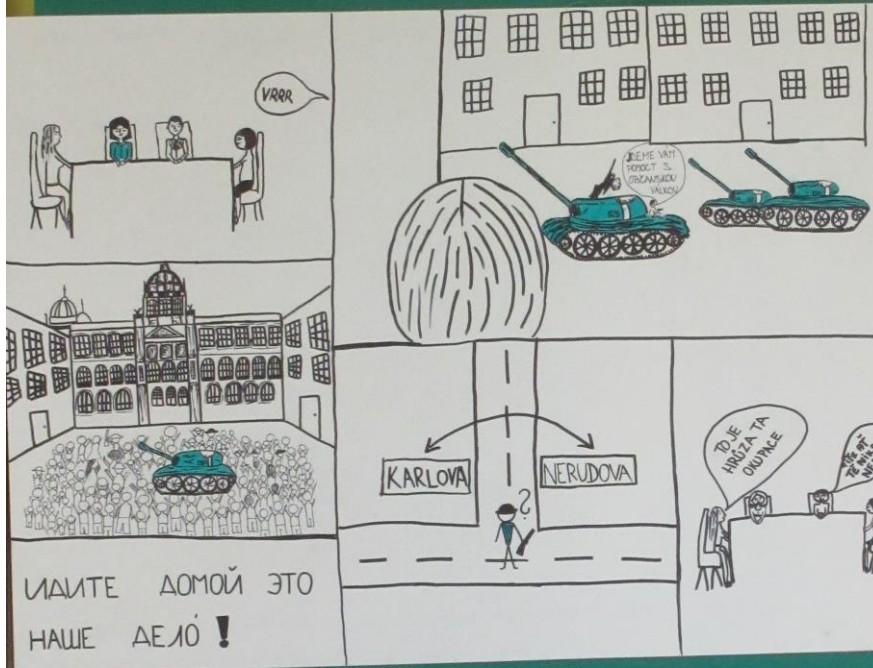
JAN ZAJÍC

JAN PALACH

POHŘEB JANA PALACHA

1968

Ludvík
Svoboda

1945

Gustav
Husák

NORMALIZACE

6. SAMETOVÁ REVOLUCE

17. listopad

1989

- ▶ leden: Palachův týden – protesty proti režimu
- ▶ léto: pády režimů východního bloku
- ▶ 17.11. demonstrace na Národní třídě – rozeznána, údajně jeden mrtvý
- ▶ vlna odporu → rychlý kolaps režimu – „Sametová revoluce“
- ▶ opozice sdružena v OF (Občanské fórum), na Slovensku VPN (Verejnost proti násiliu)
- ▶ prosinec: prezidentem Václav Havel

LEDEN:
PALACHŮV TÝDEN

17. LISTOPAD
DEMŇSTRACE
NA NÁRODNÍ TRIDĚ

Památník na Národní
TRIDĚ ↓

Jiří Dienstbier
a
Václav Klaus

7. VZNIK ČESKÉ REPUBLIKY

1. ledna 1993

- 1992: volby - vítězství ODS v Čechách a HZDS na Slovensku
- spory o název státu → ČSFR (Česká a Slovenská federativní republika)
- léto 1992: dohoda Václav Klaus – Vladimír Mečiar o rozdělení federace (Brno – vila Tugendhat)

Vladimír Mečiar

Václav Klaus

vila Tugendhat

STANDARTA PREZIDENTA

Mimo jiné projevila prezidentka republiky je standardní od roku 1992 vzájemně vyjednaný standardy prezidentů (prezidentská vlajka) a vyobrazení vnitřního národního znaku. Podsvětleno je příjmením slova PRAVDA VÍTEZÍ, které bylo národním heslem utvářeno již od husitských dob.

Václav Havel

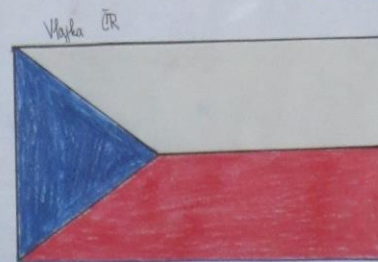
- červen 1990: první svobodné volby: vítězství OF (Občanské fórum) v Čechách a VPN (Veřejnost proti násilí) na Slovensku
- vlády:
 - a) federální – Marián Čalfa
 - b) česká – Petr Pithart
 - c) slovenská – Vladimír Mečiar
- červenec 1990: prezidentem znovu zvolen Václav Havel

1991:

- rozpad OF: vznik ODS (Občanská demokratická strana - Václav Klaus)
- rozpad VPN: vznik HZDS (Hnutí za demokratické Slovensko - Vladimír Mečiar)

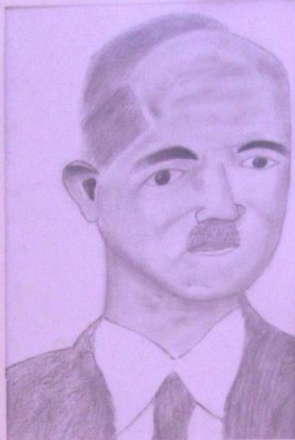
- 1.1. 1993 vznik ČR a SR

NAŠI PREZIDENTI

Tomáš Garrigue Masaryk:
Státy se udržují týmiž principy,
jimiž vznikly.

EDVARD
BENEŠ

Edvard Beneš:
Nebojte, mám plán!

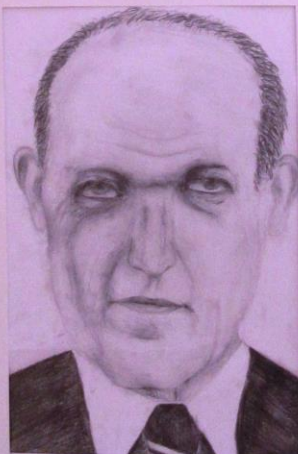
Emil
Hácha

Emil Hácha:
*Zlý osud mě postavil v čelo
národa v jedné z
nejkritičtějších dob jeho
historie. Je to hrozné břemeno.*

Klement
Gottwald

Klement Gottwald:
*Kdo nejde s námi, jde proti
nám!*

ANTONÍN

Antonín Zápotocký:
*Naše měna je pevná a měnová
reforma nebude, všechno jsou
to fámy, které šíří třídní
nepřítelé.*

ANTONÍN
NOVOTNÝ

Antonín Novotný:
Maso bude! V brzku.

LUDVÍK
SVOBODA

Ludvík Svoboda:
Z Buzuluku až do Prahy.

GUSTAV
HUSÁK

Gustav Husák:
Ja tento národ musím
zachránit, ať keby mi mali
všetci napl' ut' do očí.

Miloš Zeman:
Do politiky jsem vstoupil
proto, abych zabránil
v úspěchu těm, kteří kdyby
k nám dnes přišli Číňané, si
zítra nechají zešikmit oči na
plastické chirurgii, pozitíři se
nechají infikovat žloutenkou,
aby měli tu správnou barvu
pleti, a pozitíři začnou psát do
svých kádrových dotazníků, že
již od dětství milovali rýži.

VÁCLAV
HAVEL

Václav Havel:
Pravda a láska zvítězí nad lží a
nenávistí.

VÁCLAV
KLAUS

Václav Klaus:
Podnikajte si!

MILOŠ
ZEMAN

Takto jsme viděli dějiny posledního století naší země, během něž měnila názvy, vládcy, politické systémy, ale která – alespoň doufejme – zůstala stále sama sebou...